

ĢENERĀLADVOKĀTA DAMASO RUIISA-HARABO KOLOMERA
[DÁMASO RUIIZ-JARABO COLOMER] SECINĀJUMI,

sniegti 2005. gada 8. septembrī¹

1. Šis prejudiciālais nolēmums attiecas uz to, kā interpretēt 36. panta 2. punktu Padomes Direktīvā 92/50/EEK², ar kuru tiek koordinēta pakalpojumu publiskā iepirkuma līgumu slēgšanas tiesību piešķiršanas kārtība, un 34. panta 2. punktu Padomes Direktīvā 93/38/EEK³, ar kuru minētā kārtība tiek koordinēta atsevišķās nozarēs.

2. Uzdodot Tiesai šo prejudiciālo jautājumu, kas attiecas uz līguma slēgšanas tiesību piešķiršanu saimnieciski visizdevīgākajam piedāvājumam un tā noteikšanas kritērijiem, *Consiglio di Stato* [Valsts Padome] vēlas uzzināt, kādas ir līgumslēdzējas iestādes un konkursa komisijas pilnvaras, lai noskaidrotu, vai pirmā var tikai noteikt šādus parametrus paziņojumā par paredzamo publisko iepirkumu vai līguma dokumentos, tiesības tos precizēt un papildināt deleģējot otrajai.

3. Vispirms man ir jānorāda, ka, piešķirot tiesības noslēgt publiskā iepirkuma līgumus, ir jāievēro saistošie principi, kas paredz objektīvas kārtības noteikšanu attiecībā uz

dalību un tiesību slēgt līgumu piešķiršanu pārskatāmu procedūru ceļā, tajās aizliedzot diskriminējošus pasākumus un noteikumus.

I — Interpretējamās tiesību normas

4. Abās direktīvās (Direktīvas 92/50 3. panta 2. punkts un Direktīvas 93/38 4. panta 2. punkts), kuru mērķis ir nodrošināt vienlīdzīgu attieksmi pret pretendentiem, ir paredzētas neitrālas metodes līgumu slēgšanas tiesību piešķiršanai, pamatojoties uz zemāko cenu vai saimnieciski visizdevīgāko piedāvājumu (attiecīgi 36. panta 1. punkts un 34. panta 1. punkts).

5. Attiecībā uz šo pēdējo kritēriju Direktīvas 92/50 36. panta 2. punktā ir noteikts, ka "līgumslēdzēja iestāde līguma dokumentos vai konkursa paziņojumā [paziņojumā par paredzamo publisko iepirkumu] norāda visus piešķiršanas kritērijus, ko tā paredz piemērot

1 — Oriģinālvaloda — spāņu.

2 — Padomes 1992. gada 18. jūnija Direktīva 92/50/EEK par procedūru koordinēšanu valsts pakalpojumu līgumu [pakalpojumu publiskā iepirkuma līgumu slēgšanas tiesību] piešķiršanai (OV L 209, 1. lpp.).

3 — Padomes 1993. gada 14. jūnija Direktīva 93/38/EEK, ar ko koordinē līgumu [slēgšanas tiesību] piešķiršanas procedūras, kuras piemēro subjekti, kas darbojas ūdensapgādes, enerģētikas, transporta un telekomunikāciju nozarē (OV L 199, 84. lpp.).

[..], secībā no svarīgākā uz mazāk svarīgo”. Gandrīz tāds pats formulējums ir iekļauts Direktīvas 93/38 34. panta 2. punktā.

skaitis, c) autobusu vadītāju skaits un auto-vadītāja apliecības veids, atbilstoši kuram viņi drīkst vadīt autobusu, d) uzņēmumam Venēcijas provincē piederošie objekti un e) to personu skaits, kas ir iesaistītas autobusu vadītāju darba maiņu organizēšanā.

II — Pamata prāvas fakti un prejudiciālie jautājumi

6. Uzņēmumu *E.A.C. Srl* un “*Viaggi di Maio*” *Snc* konsorcijs (turpmāk tekstā — “*EAC*”) piedalījās sarunu procedūrā, ko rīkoja *Azienda del Consorzio Trasporti Veneciano* (turpmāk tekstā — “*ACTV*”), saskaņā ar otro no iepriekš minētajām metodēm atbilstoši likuma-dekrēta Nr. 158/1995⁴ par apakšuzņēmuma līguma noslēgšanu par personu autopārvadājumu pakalpojumiem⁵ 24. panta 1. punkta b) apakšpunktam.

7. Līguma dokumentos tika norādīti kritēriji piemērotākā piedāvājuma noteikšanai, un trešais no tiem attiecās uz organizācijas kārtību un atbalsta struktūrām pakalpojumu izpildei, par ko konkursa komisija varēja piešķirt ne vairāk kā 25 punktus⁶. Pretendentam bija jānorāda: a) autobusu depo un/vai novietošanas vietas, b) pakalpojumu kontroles kārtība un par to atbildīgo personu

8. Pēc konkursa piedāvājumu aplokšņu iesniegšanas un pirms to atvēršanas, bet jebkurā gadījumā pēc pretendentu noskaidrošanas konkursa komisija novērtējuma punktus sadalīja atbilstoši piecām minētajām apakšgrupām, 8 punktus piešķirot pirmajai, 7 — otrajai, 6 — trešajai un 2 — katrai no abām pārējām apakšgrupām.

9. Tiesības sniegt pakalpojumu tika piešķirtas konsorcijam “*La Línea*”, kas ieguva 86,53 punktus; tā kā *EAC* ieguva tikai 83,50 punktus, tas rezultātu pārsūdzēja *Tribunale Amministrativo Regionale del Veneto* [Venēcijas Reģionālajā administratīvajā tiesā], apgalvojot, ka tā konkurents ieguva tiesības noslēgt līgumu, pateicoties punktu skaita vēlākam sadalījumam starp organizācijas kārtību un atbalsta struktūrām, un atsaucoties uz Direktīvas 92/50 36. pantu un likuma-dekrēta Nr. 158/1995 24. panta 1. punkta b) apakšpunktu.

4 — 1995. gada 6. maija *Gazzeta Ufficiale della Repubblica Italiana* Nr. 104. Minētajā pantā ir noteikts, ka, “pamatojoties uz dažādiem, atkarībā no konkrētā tirgus mainīgiem elementiem [...] noteikta saimnieciski visizdevīgākā piedāvājuma gadījumā līgumslēdzējas iestādes līguma dokumentos vai paziņojumā par paredzamo publisko iepirkumu norāda visus piešķiršanas kritērijus [...] dilstošā secībā no svarīgākā uz mazāk svarīgo [...]”.

5 — Attiecībā uz pilsētas [transporta] pakalpojumiem *Mestres* [Mestre] pilsētā, 1. daļa, laika posmā no 2002. gada 16. jūnija līdz 2003. gada 31. decembrim.

6 — Dalības nosacījumi, 3.10. punkts, 6) apakšpunkts.

10. *Tribunale Amministrativo Regionale del Veneto* prasību noraidīja ar 2003. gada

15. aprīļa spriedumu, ko EAC pārsūdzēja *Consiglio di Stato*, kuras judikatūrā ir pieļauta prakse atzīt konkursa komisijām zināmas radošas saskaņošanas tiesības precizēt paziņojumā par paredzamo publisko iepirkumu ietvertos vispārīgos kritērijus un paredzēt jau iepriekš noteiktu pamatkategoriju sikāku sadalījumu apakšgrupās.

vēlāk nevarētu jebkādā veidā iejaukties, precizējot un/vai papildinot šos kritērijus vai nosakot apakšgrupas, vai daļēji nosakot novērtējuma punktus, jo visiem datiem, kas attiecas uz piešķiršanas kritērijiem pārskatāmības nolūkā jābūt iekļautiem paziņojumā par paredzamo publisko iepirkumu vai līguma dokumentos?

11. Lai varētu noskaidrot, vai Direktīvas 92/50 36. pants un Direktīvas 93/38 34. pants pieļauj šādu interpretāciju, *Consiglio di Stato* uzdod Tiesai šādus jautājumus:

Tā rezultātā, vai ir jāuzskata, ka parastā interpretācija, kas sniegta *Consiglio di Stato* judikatūrā un kuras mērķis ir pieļaut, ka pirms aplokšņu, kurās ievietoti piedāvājumi, atvēršanas konkursa komisija var papildināt kritērijus, atbilst Kopienu tiesībām?

“1) Vai šīs normas [Direktīvas 92/50 36. pantu un Direktīvas 93/38 34. pantu] var interpretēt elastīgi, proti, tādā veidā, ka tās atļauj līgumslēdzējam subjektam — ja konkursā tiek izmantota saimnieciski visizdevīgākā piedāvājuma metode — paziņojumā par paredzamo publisko iepirkumu vai līguma dokumentos kritērijus noteikt vispārīgi, dodot iespēju konkursa komisijai vajadzības gadījumā šos kritērijus precizēt un/vai papildināt, ar nosacījumu, ka komisija to dara pirms aplokšņu, kurās ievietoti piedāvājumi, atvēršanas un ka tā neievieš jaunus kritērijus, kas nav iepriekš noteikti paziņojumā par paredzamo publisko iepirkumu, vai arī tieši pretēji — šī norma interpretējama strikti, un līdz ar to tā uzliek pienākumu līgumslēdzējam subjektam paziņojumā par paredzamo publisko iepirkumu vai līguma dokumentos līguma slēgšanas tiesību piešķiršanas kritērijus analītiski noteikt pirms iepriekšējas kvalifikācijas vai uzacīnājuma, lai konkursa komisija

2) Vai — pamatojoties uz frāzi “ja iespējams” — normu interpretējot elastīgi, līgumslēdzējs subjekts var pieņemt līguma dokumentus, kas attiecībā uz kādu no kritērijiem tiesību noslēgt līgumu piešķiršanai (šajā gadījumā — organizācijas un atbalsta metodi) paredz — saistībā ar kādu novērtēšanas elementu kopumu, kuri paziņojumā par paredzamo publisko iepirkumu vēl joprojām nav noteikti, jo tajā nav paredzēta novērtējuma punktu piešķiršana, — punktus piešķirt pēc līgumslēdzēja subjekta ieskatiem, vai arī konkrētā norma jebkurā gadījumā paredz, ka kritēriju formulēšana ir obligāta prasība, kas nav saderīga ar to, ka paziņojumā par paredzamo publisko iepirkumu šie kritēriji nav novērtēti, un gadījumā, ja iepriekš minētais pasākums ir spēkā, jo tiek pieņemts, ka konkrētā norma ir

elastīga, un nepastāv pienākums novērtēt visus elementus, konkursa komisijai ir tiesības — kas paziņojumā par paredzamo publisko iepirkumu tai skaidri nav piešķirtas — papildināt vai precizēt kritērijus (vienkārši piešķirot patstāvīgu un īpašu nozīmi visiem atsevišķajiem elementiem, ko paziņojumā par paredzamo publisko iepirkumu bija paredzēts novērtēt, iepriekš piešķirot maksimāli 25 punktus) vai tieši pretēji — līguma dokumenti ir jāpiemēro burtiski, punktus piešķirot, pamatojoties uz vispārēju novērtējumu, kas veikts attiecībā uz dažādiem un sarežģītiem elementiem, kas ņemti vērā speciālajās tiesību normās (*lex specialis*)?

- 3) Jebkurā gadījumā — vai, ņemot vērā šo normu, un neatkarīgi no paziņojuma par paredzamo publisko iepirkumu formulējuma, ir iespējams konkursa komisijai, kurai ir uzlikts pienākums piedāvājumus novērtēt procedūrā, kurā tiesības noslēgt līgumu tiek piešķirtas saimnieciski visizdevīgākajam piedāvājumam, vispārīgi atzīt pilnvaras — vienīgi ņemot vērā novērtējamo elementu sarežģītību — vispārīgi ierobežot savu darbību, precizējot paziņojumā par paredzamo publisko iepirkumu iepriekš noteikto kritēriju piemērošanas parametrus, un vai šīs pilnvaras var izmantot, nosakot — protams, tikai pirms aplūkšanu atvēršanas — apakšgrupas, nepilnīgus novērtējuma punktus vai vienkārši nosakot specifiskākus kritērijus, lai varētu piemērot vispārējos kritērijus, kas ir norādīti paziņojumā par paredzamo publisko iepirkumu vai līguma dokumentos?”

III — Tiesvedība Tiesā

12. EK Tiesas Statūtu 20. pantā noteiktajā termiņā rakstveida apsvērumus iesniedza Eiropas Kopienu Komisija, Austrijas un Nīderlandes valdības, kā arī *EAC* un *ACTV*, kas savus mutvārdu apsvērumus izteica 2005. gada 7. jūlija tiesas sēdē.

IV — Par prejudiciālo jautājumu pieņemamību

13. Austrijas valdība un *ACTV* apgalvo, ka šis lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu nav pieņemams dažādu iemeslu dēļ un tiem ir atšķirīgas sekas.

14. Austrijas valdība uzskata, ka rīkojumā par prejudiciālā jautājuma uzdošanu nav precīzas norādes uz tiesību normām, kuras tiek lūgts interpretēt, un no tā 10. lappuses secina, ka Direktīvas 93/38 34. pants pamata prāvā nav piemērojams. Neviens no šiem pārmetumiem nav pārliecinošs, jo *Consiglio di Stato* uzdod jautājumus “par Direktīvas 93/38 34. panta, kā arī Direktīvas 92/50 36. pantā iekļautās līdzīgās normas interpretāciju”, norādot, ka apelācijas sūdzības iesniedzējs ir atsaucies uz šī pēdējā panta redakciju, kas ir līdzīga pirmā panta

redakcijai, kas "šajā lietā ir piemērojams, kaut arī apelācijas sūdzības iesniedzēj[s] uz to nav tieši un burtiski atsau[cies]".

15. Austrijas valdība zināmā mērā nepieprasa *a limine* noraidīt lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu, bet gan apgalvo, ka vērtējums jāveic tikai attiecībā uz otro no minētajām tiesību normām, kuras nozīme ir tāda pati kā Direktīvas 93/38 34. pantam. Šajos apstākļos šī iebilde par nepieņemamību ir atzistama par pārmērīgu, jo, lai arī kāda būtu sniegtā interpretācija, tā būtu attiecināma uz abām normām, un šajā lietā piemērojamā norma ir jānosaka valsts tiesai bez vajadzības šajā jautājumā iejaukties Tiesai, ja vien fakti nav saistīti ar Kopienas tiesībām vai uzdots jautājums nav tīri teorētisks vai saistīts ar prāvas apstākļiem.

16. *ACTV* iebilde par nepieņemamību, kas tikai šķietami ir pārliecinošāka, būtu pieskaitāma pēdējam minētajam gadījumam. *ACTV* apgalvo, ka Itālijas tiesas jautājums par to, vai konkursa komisija drīkst "papildināt" vai "precizēt" paziņojumā par paredzamo publisko iepirkumu vai līguma dokumentos norādītos piešķiršanas kritērijus, neattiecas uz lietu, jo šajā gadījumā tā šādas darbības nav veikusi, bet, kā izriet no rīkojuma par prejudiciālā jautājuma uzdošanu, tikai noteikusi novērtējuma apakškritērijus, precizējot paziņojumā par paredzamo publisko iepirkumu vai līguma dokumentos izklāstītos kritērijus un nenosakot jaunas apakšgrupas (5. punkta pēdējā daļa).

17. Neraugoties uz grūtībām, kas ir saistītas ar prejudiciālā jautājuma teorētiskā rakstura noteikšanu⁷, šis arguments ir pretrunīgs, jo *ACTV* atzīst, ka tika veikta apstiprināto kritēriju precizēšana, lai izskaidrotu, ka *Consiglio di Stato* nav jānoskaidro, vai Direktīvas 92/50 36. pantā un Direktīvas 93/38 34. pantā to ir pieļauts darīt vēlākā posmā. Turklāt jautājumi tiek uzdoti, lai pārbaudītu tās pamata prāvā piemērojamās Itālijas judikatūras likumīgumu, kurā ir atzītas konkursa komisijas tiesības līdz aplokšņu atvēršanai papildināt paziņojumā par paredzamo publisko iepirkumu vai līguma dokumentos noteiktos kritērijus, un tādēļ lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir pamatots.

V — Principi, kas reglamentē publiskā iepirkuma līguma slēgšanas tiesību piešķiršanu

18. *Consiglio di Stato* vēlas noskaidrot, vai gadījumā, ja līgums tiek noslēgts saskaņā ar saimnieciski visizdevīgākā piedāvājuma metodi, tās minētajās tiesību normās tiek ļauts līgumslēdzējai iestādei piedāvājumu vērtēšanas kritērijus vispārīgi noteikt paziņojumā par paredzamo publisko iepirkumu vai līguma dokumentos, uzticot konkursa komisijai tos precizēt vai papildināt (pirmais jautājums).

7 — Vienīgā judikatūra, kas ir vērsta uz teorētisku jautājumu aizliegšanu un kas ir iedibināta spriedumos lietās *Foglia* (1980. gada 11. marta spriedums lietā 104/79, *Recueil*, 745. lpp. un 1981. gada 16. decembra spriedums lietā 244/80, *Recueil*, 3045. lpp.), vēlāk nav tikusi apstiprināta un ir izpelnījies autoritatīvākas juridiskās literatūras kritiku (Barav, A. Preliminary Censorship? The Judgment of the European Court in *Foglia v. Novello*. No: *European Law Review*, 1980, 443.–468. lpp.).

19. *Consiglio di Stato* vēlas noskaidrot arī to, vai atbilstoši šai plašajai interpretācijai pārvalde, ņemot vērā strīdā aplūkotos pantos ietverto frāzi "ja iespējams", drīkst piešķiršanas kritērijiem noteikt tādu punktu skaitu, ko veido vairāki kompleksi novērtējuma parametri, nenorādot katra parametra nozīmīgumu, kā rezultātā konkursa komisijai ir jāsadala punkti un jānosaka parametru nozīmīgums, un vai apstiprinošas atbildes gadījumā konkursa komisija var īstenot savas pilnvaras, precizējot paziņojumā par paredzamo publisko iepirkumu iepriekš noteiktus kritērijus, it īpaši nosakot apakšgrupas vai nepilnīgus novērtējuma punktus (otrais un trešais jautājums).

20. Lai atbildētu uz iepriekš minētajiem jautājumiem, ir ieteicams, kā tas darīts secinājumos, kas sniegti apvienotajās lietās *Lombardini* un *Mantovani*⁸, atgādināt principus, kas nosaka, kādā veidā tiek izvēlēts uzņēmējs, lai labāk saprastu Direktīvas 92/50 36. pantu un Direktīvas 93/38 34. pantu.

21. Direktīvas par publiskā iepirkuma līgumiem konkrētajās jomās ir vērstas uz atvērtas konkurences attīstības sekmēšanu ar Eiropas integrācijai nepieciešamajām četrām (personu pārvietošanās, preču, pakalpojumu

un kapitāla aprites) brīvībām⁹, sekojot norādījumiem, ko Kopienų dibinātājs ietvēris EK līguma 9., 52., 59. un 73.B pantā (jaunajā redakcijā ar grozījumiem — EKL 23., 43., 49. un 56. pants).

22. Šī norādījuma izpildi un minētā mērķa sasniegšanu var nodrošināt tikai tad, ja tie, kas vēlas iegūt tiesības noslēgt publiskā iepirkuma līgumu, atrodas vienlīdzīgā stāvoklī, nepastāvot nekādai diskriminācijai. Šim nolūkam ir vajadzīga sistēma, kas balstīta uz objektivitāti gan satura, gan procesuālā ziņā. Pirmajā gadījumā to var panākt, paredzot objektīvus kritērijus dalībai konkursos un līgumu slēgšanas tiesību piešķiršanai¹⁰, otrajā — paredzot uz atklātību balstītas pārskatāmas procedūras.

23. Izvēloties dalībniekus, ņem vērā pretendentu atbilstību profesionālā, kā arī saimnieciskā un tehniskā ziņā. Jebkāda veida dis-

8 — 2001. gada 2. jūnija secinājumi, kas sniegti iepriekš minētajās apvienotajās lietās C-285/99 un C-286/99 *Lombardini* un *Mantovani*, kurās spriedums tika pasludināts 2001. gada 27. novembrī (*Recueil*, I-9233. lpp.).

9 — It īpaši Direktīvas 92/50 otrais apsvēruma un Direktīvas 93/38 pirmais apsvēruma. Tā pati doma ir izteikta otrajā apsvērumā Eiropas Parlamenta un Padomes 2004. gada 31. marta Direktīvā 2004/18/EK par to, kā koordinēt būvdarbu valsts līgumu, piegādes valsts līgumu un pakalpojumu valsts līgumu [publisko būvdarbu, piegādes un pakalpojumu līgumu] slēgšanas tiesību piešķiršanas procedūru (OV L 134, 114. lpp.), kas aizstās Direktīvu 92/50 brīdī, kad 2006. gadā beigsies tās transponēšanai paredzētais termiņš.

10 — Abu kritēriju veidu savstarpēja nodalīšana, uz ko ģenerāladvokāts Dermons [*Darmon*] norādīja secinājumos, kas sniegti lietā 31/87 *Beentjes*, kurā spriedums tika pasludināts 1988. gada 20. septembrī (*Recueil*, 4635. lpp.), ir atrodama arī Direktīvā 2004/18 (39. un 46. apsvērumi).

kriminācijas aizliegums tiek nodrošināts, katrā gadījumā iepriekš nosakot kritērijus, vadoties pēc kuriem, ir izdarāma izvēle, kā arī vajadzīgo iespēju un pieredzes līmeni¹¹.

24. Pēc tam, kad pretendenti ir atlasīti, tiek piemēroti objektīvi zemākās cenas vai saimnieciski visizdevīgākā piedāvājuma kritēriji. Šajā otrajā gadījumā pārvalde līguma dokumentos vai paziņojumā par paredzamo publisko iepirkumu nosaka konkursa kritērijus, norādot to attiecīgo nozīmīgumu¹² atbilstoši tam, kā noteikts tiesību normās, uz kurām attiecas šī prejudiciālā nolēmuma tiesvedība.

25. Tādējādi šajā sistēmā nekas nav atkarīgs ne no nejaušības, ne arī no galīgā lēmuma pieņēmēja. Lai nodrošinātu vienlīdzību, pretendentiem, ar kuriem varētu tikt noslēgts publiskā iepirkuma līgums, jau no sākuma ir jābūt zināmām prasībām, lai līgumslēdzēja iestāde atbilstoši savām izvērtēšanas pilnvarām, kas izriet no diskrecionārās varas tehniskajos jautājumos, varētu piemērot tikai parametrus, kuri noteikti *lex contractus*, kas publiskos iepirkumus reglamentē vispārīgi vai kas reglamentē konkrēti kādu no tiem.

11 — Šis aspekts ir iztirzāts Direktīvas 92/50 29.–35. pantā un Direktīvas 93/38 30.–33. pantā.

12 — Uzņēmējs ir jāizvēlas, pamatojoties uz nosacījumiem, kas ir saistīti ar līguma priekšmetu, un var attiekties uz kvalitāti, tehniskām īpašībām, estētiskām un funkcionālām īpašībām, tehnisko apkopi un tehnisko palīdzību, piegādes vai pakalpojuma sniegšanas datumu, sniegšanas ilgumu vai pabeigšanas termiņu, kā arī rentabilitāti, cenu vai lietošanas izmaksām (Direktīvas 92/50 36. panta 1. punkta a) apakšpunkts un Direktīvas 93/38 34. panta 1. punkta a) apakšpunkts).

26. Vienlīdzības nodrošināšanai un jebkādas diskriminācijas novēršanai ar procedūras atbilstību objektīviem noteikumiem vien nepietiek un ir nepieciešams, lai to piemērošanā valdītu atklātība, sākot ar paziņojumu par paredzamo publisko iepirkumu, līguma dokumentiem un beidzot ar atlasī šā vārda tiešā izpratnē¹³ gan atklātās, gan slēgtās procedūrās.

VI — Atbilde uz prejudiciālajiem jautājumiem

27. Daži tiesas sēdē paustie apsvērumi drīzāk attiecas uz pamata prāvu, nevis uz šo prejudiciālā nolēmuma tiesvedību. Šajā sakarā tomēr ir jānorāda, ka Tiesas kompetencē neietilpst noteikt, vai tiesības veikt strīdā iesaistītos transporta pakalpojumus ir piešķirtas saskaņā ar likumu, jo šis uzdevums ir *Consiglio di Stato* kompetencē.

28. Tiesai ir cits — sarežģītāks un nozīmīgāks uzdevums, proti, noteikt, vai pantos, kuru interpretāciju tiek lūgts veikt un kurus izskaidro iepriekš minētie principi, ir pieļauti gadījumi, kad konkursa komisija atbilstoši nepieciešamajām izvērtēšanas pilnvarām veic ne tikai saņemto piedāvājumu novērtēšanu atbilstoši paziņojumā par paredzamo publisko iepirkumu vai līguma dokumentos noteiktajiem kritērijiem, jo tai ir piešķirtas

13 — Direktīvas 92/50 15. un turpmākie panti, kā arī Direktīvas 93/38 21. un turpmākie panti.

zināmas jaunrades tiesības, lai tos precizētu, un papildinātu. Līdz ar to ir jānoskaidro, vai minētā institūcija, kam ir tikai izpildu pilnvaras, var pildīt arī “daļēji normatīvas” funkcijas, jebkādā veidā nosakot *lex contractus* saturu.

un tā šos elementus nevar noteikt, izdarot atsauci, vai arī nevar šī uzdevuma izpildi atlikt uz vēlāku laiku.

A — Pirmais prejudiciālais jautājums

29. Direktīvas 92/50 36. pants un Direktīvas 93/38 34. pants ir tiesību normas par līgumu slēgšanas tiesību piešķiršanu, kurās šajā nolūkā ir paredzēti divi jau iepriekš minētie pamatkritēriji: zemākā cena un saimnieciski visizdevīgākais piedāvājums. Attiecībā uz pirmo, ņemot vērā tā noteikto raksturu, līgumslēdzējai iestādei nav novērtējuma tiesību; turpretim otrs ir juridiski nenoteikts jēdziens, kurš pārvaldei ir jāprecizē katrā konkrētā gadījumā, un tādēļ abu tiesību normu 1. un 2. punkta a) apakšpunktā ir uzskaitīti ne visi, bet virkne elementu, kas ir jāuzrāda līguma dokumentos vai paziņojumā par paredzamo publisko iepirkumu dilstošā secībā pēc to nozīmīguma atbilstoši minēto pantu 2. punktā noteiktajam.

30. Tādējādi no tā izriet, ka elementus, kas konkursa komisijai ir jāņem vērā, lai izvēlētos atbilstošāko piedāvājumu, līgumslēdzējai iestādei ir jānosaka paziņojumā par paredzamo publisko iepirkumu vai līguma dokumentos

31. Saskaņā ar Kopienų judikatūru tas neizbēgami izriet no pārskatāmības, atklātības un vienlīdzīgas attieksmes principa. Piešķiršanas kritērijiem ir jābūt piemērotiem, lai noteiktu visizdevīgāko piedāvājumu, un tādēļ tiem noteikti ir jābūt saistītiem ar iepirkuma līguma priekšmetu¹⁴ un norādītiem minētajos dokumentos¹⁵, lai ikviens labi informēts un rūpīgs piedāvājuma iesniedzējs varētu tos izprast vienādi¹⁶, un ir jābūt norādītai to klasifikācijai¹⁷.

32. Tādējādi pārvaldes tiesības nav pilnīgi neierobežotas, ņemot vērā, ka tai nav diskrecionāras varas noteikt piedāvājumu novērtējuma kritērijus; tai nav arī tiesību izvēlēties laiku, kad kritēriji darāmi zināmi sabiedrībai, ne arī izdarīt tajos grozījumus atlases procedūras gaitā, tādējādi tai ir aizliegts arī grozīt to saturu¹⁸.

14 — Tiesa šādi ir noteikusi 2002. gada 17. septembra spriedumā lietā C-513/99 *Concordia Bus Finland (Recueil, I-7213. lpp., 59. punkts)*, piemērojot Direktīvas 92/50 36. panta 1. punkta a) apakšpunktu.

15 — Iepriekš minētajā spriedumā lietā *Beentjes* ir precizēts, ka šī atklātuma prasības izpildei nepietiek ar vispārīgu norādi uz valsts tiesību normu (35. punkts).

16 — 2001. gada 18. oktobra spriedums lietā C-19/00 *SIAC Construction (Recueil, I-7725. lpp., 42. punkts)*. Šis risinājums ir izmantots 2003. gada 4. decembra spriedumā lietā C-448/01 *EVN un Wienstrom (Recueil, I-14527. lpp., 57. punkts)*.

17 — 2002. gada 12. decembra spriedums lietā C-470/99 *Universale-Bau u.c. (Recueil, I-11617. lpp., 97. punkts)*.

18 — Šis pēdējās sekas ir norādītas iepriekš minētā sprieduma lietā *SIAC Construction* 43. punktā un sprieduma lietā *EVN un Wienstrom* 92. punktā.

33. No visiem iepriekš izklāstītajiem apsvērumiem izriet, ka konkursa komisijai nav nekādu jaunrades tiesību un tā var piemērot tikai tos kritērijus, ko iepriekš ir noteikusi līgumslēdzēja iestāde un ar ko, pateicoties pārskatāmībai un to paziņošanai, ir pienācīgi iepazīnušies visi pretendenti. Tā rezultātā tiktāl, ciktāl *Consiglio di Stato* pirmajā jautājumā norādīto darbību mērķis ir precizēt vai papildināt šos kritērijus, tās ir atzīstamas par radošu darbību, nevis vienkāršu sadalīšanu sākotnēji noteiktās kategorijās, un tās ir pretrunā ar Direktīvas 92/50 un Direktīvas 93/38 būtību, jo netiek ņemts vērā to mērķis.

34. Nav nozīmes tam, ka šīs darbības ir izdarītas līdz [konkursa piedāvājumu] aplokšņu atvēršanai, jo vienlīdzība ir jānodrošina, ne vien piešķirot tiesības noslēgt iepirkuma līgumu, bet arī nosakot, kuri kandidāti drīkst piedalīties, līdz ar to, ja nav pilnīgas informācijas par atlases procedūras nosacījumiem, netiek nodrošināta arī atklātība, kā rezultātā var tikt izslēgti iespējamie kandidāti, kas būtu varējuši nolemt piedalīties konkursā, ja tiem būtu bijuši zināmi visi nosacījumi¹⁹. Turklāt, kā norāda Komisija un Austrijas valdība, ja par visizdevīgākā piedāvājuma noteikšanu atbildīgajai institūcijai piešķirtu šādas tiesības, tai tiktu dota

iespēja ietekmēt galarezultātu, tādējādi apdraudot procedūras objektivitāti, jo brīdī, kad tā iesaistās vērtējuma rezultātu apkopošanā, pat ja tai nav zināms aplokšņu saturs, tai kļūst zināmi pretendenti un tā var piešķirt noteiktas priekšrocības kādam no pretendentiem.

35. Tā rezultātā saskaņā ar Direktīvas 92/50 36. panta 2. punktu un Direktīvas 93/38 34. panta 2. punktu līgumslēdzējai iestādei paziņojumā par paredzamo publisko iepirkumu vai līguma dokumentos ir sīki jānorāda piešķiršanas kritēriji un konkursa komisijai nav tiesību veikt nevienu citu darbību, kā tikai piemērot tos, un tai ir aizliegts ieviest jebkādas jauninājumus pat pirms [konkursa piedāvājumu] aplokšņu atvēršanas.

B — Otrais un trešais prejudiciālais jautājums

36. Tādējādi visiem vērtējuma kritērijiem ir jābūt norādītiem jau iepriekš dilstošā secībā atbilstoši to nozīmīgumam.

37. Tādēļ kritēriji, kurus ņem vērā, piešķirot tiesības slēgt iepirkuma līgumu, vienmēr ir jānorāda paziņojumā par paredzamo publis-

19 — 1996. gada 25. aprīļa spriedumā lietā C-87/94 Komisija/Belģija (*Recueil*, I-2043. lpp., 88. punkts) un iepriekš minētajā spriedumā lietā *Universale-Bau* u.c. (98. punkts) līgumslēdzējām iestādēm uzliktais pienākums ir pamatots ar vajadzību nodrošināt, lai iespējamajiem pretendentiem pirms savu piedāvājumu sagatavošanas būtu zināmi labākā piedāvājuma izvēles kritēriji un to attiecīgais nozīmīgums, tādējādi nodrošinot vienlīdzīgas attieksmes un pārskatāmības principa ievērošanu.

ko iepirkumu vai līguma dokumentos, un konkursa komisija nevar nevienu no tiem ne izslēgt, ne papildināt ar citiem, ne arī sākotnēji noteiktos kritērijus sadalīt apakšgrupās. Kā jau esmu norādījis, tā nav tiesīga ne paredzēt jaunus kritērijus, ne arī grozīt vai papildināt jau esošos.

38. Ja dažādus novērtējuma kritērijus nav iespējams novērtēt paziņojumā par paredzamo publisko iepirkumu vai līguma dokumentos, var uzskatīt, ka šis uzdevums ir jāveic konkursa komisijai, tomēr Direktīvas 92/50 36. panta 2. punkts un Direktīvas 93/38 34. panta 2. punkts saskaņā ar publiskā iepirkuma līgumu slēgšanas tiesību piešķiršanas vispārīgajiem principiem to neļauj, jo tādējādi tā varētu grozīt kritērijus un ietekmēt atlases procedūras iznākumu. Šādā gadījumā direktīvu būtībai atbilstošāk būtu šo pienākumu uzticēt ekspertam, kas nepiedalās galīgā lēmuma pieņemšanā²⁰.

39. Izklāstītie apsvērumi ir apstiprināti pašreiz spēkā esošajā Direktīvā 2004/18/EK un Direktīvā 2004/17/EK²¹, kuru attiecīgi 53. un 55. pantā pārvaldei tiek noteikts pienākums norādīt katru visizdevīgākā piedāvājuma

noteikšanai izvēlēto kritēriju, paredzot punktu skaita diapazonu ar noteiktu maksimālo robežu. Ja pamatotu iemeslu dēļ novērtējumu nav iespējams veikt, tai ir pienākums norādīt kritērijus secībā no svarīgākā uz mazāk svarīgo, un konkursa komisijai netiek piešķirtas nekādas tiesības iejaukties šajā jautājumā.

40. Vēl vairāk būtu jāliedz tāds rīcības veids (*modus operandi*), par kādu ir runa pamata prāvā aplūkotajā gadījumā, kad līgumslēdzēja iestāde norāda kritēriju, kas vērtējams atbilstoši dažādiem faktoriem, kuriem ir piešķirts kopējais punktu skaits, nenorādot to secību no svarīgākā uz mazāk svarīgo, uzticot konkursa komisijai veikt ne vien šī punktu kopskaita sadalījumu starp dažādiem kritērijiem, bet arī norādīt katra šī kritērija nozīmīgumu.

41. Tādēļ es uzskatu, ka gadījumā, ja paziņojumā par paredzamo publisko iepirkumu vai līguma dokumentos nav iespējams norādīt piešķiršanas kritērijus secībā atbilstoši to nozīmīgumam, Direktīvas 92/50 36. panta 2. punkts un Direktīvas 93/38 34. panta 2. punkts neļauj konkursa komisijai to darīt vēlāk, pat pirms [konkursa piedāvājumu] aplokšņu atvēršanas, un tādējādi tā nedrīkst noteikt šādas iejaukšanās kārtību, kā arī minētajos dokumentos paredzēto kopvērtējumu sadalīt starp dažādiem novērtējuma kritērijiem atbilstoši to attiecīgajai vērtībai.

20 — Tas tika netieši atzīts manis jau minētajā spriedumā lietā *SIAC Construction*, nosakot, ka kritēriju objektīvu un vienveidīgu piemērošanu attiecībā uz visiem piedāvājumu iesniedzējiem nodrošina eksperta atzinums jautājumā par informāciju, kas kļūs zināma tikai vēlāk (44. punkts).

21 — Eiropas Parlamenta un Padomes 2004. gada 31. marta Direktīva, ar ko koordinē iepirkuma procedūras, kuras piemēro subjekti, kas darbojas ūdensapgādes, enerģētikas, transporta un pasta pakalpojumu nozarē (OV L 134, I. lpp.), kas aizstās Direktīvu 93/38 tās transponēšanai paredzētā termiņa beigās.

VII — Secinājumi

42. Ņemot vērā iepriekš izklāstītos apsvērumus, iesaku Tiesai uz *Consiglio di Stato* uzdotajiem prejudiciālajiem jautājumiem atbildēt šādi:

- 1) Padomes 1992. gada 18. jūnija Direktīvas 92/50/EEK par procedūru koordinēšanu valsts pakalpojumu līgumu [pakalpojumu publiskā iepirkuma līgumu slēgšanas tiesību] piešķiršanai 36. panta 2. punkts un Padomes 1993. gada 14. jūnija Direktīvas 93/38/EEK, ar ko koordinē līgumu [slēgšanas tiesību] piešķiršanas procedūras, kuras piemēro subjekti, kas darbojas ūdensapgādes, enerģētikas, transporta un telekomunikāciju nozarē, 34. panta 2. punkts uzliek par pienākumu līgumslēdzējai iestādei paziņojumā par paredzamo publisko iepirkumu vai līguma dokumentos sīki norādīt piešķiršanas kritērijus, un konkursa komisijai nav tiesību veikt nevienu citu darbību, kā tikai tos piemērot, un tai ir aizliegts ieviest jebkādus jauninājumus pat pirms konkursa piedāvājumu aplokšņu atvēršanas;
- 2) gadījumā, ja paziņojumā par paredzamo publisko iepirkumu vai līguma dokumentos nav iespējams norādīt piešķiršanas kritērijus secībā atbilstoši to nozīmīgumam, minētās tiesību normas neļauj konkursa komisijai to darīt vēlāk, pat pirms [konkursa piedāvājumu] aplokšņu atvēršanas, un tādējādi tā nedrīkst noteikt šādas iejaukšanās kārtību, kā arī minētajos dokumentos paredzēto kopvērtējumu sadalīt starp dažādiem kritērijiem atbilstoši to attiecīgajai vērtībai.